

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-09-29
FN/2023:1

Verksamhetsplan och budget 2024

Förslag till beslut

Förskolenämnden fastställer förvaltningens förslag till verksamhetsplan och budget inklusive mål, ekonomiska ramar, konkurrensplan och internkontrollplan.

Förskolenämnden beslutar anta förändrad kvalitetsdeklaration gällande fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg.

Förskolenämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Solna ska vara en attraktiv förskolekommun. För att uppnå detta har den tidigare barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen antagit en strategi för att öka kvaliteten i förskolan. I verksamhetsplan och budget för 2024 återfinns beskrivning av de aktiviteter nämnden ska genomföra under året för att ytterligare höja kvaliteten i förskolan.

I kommunstyrelsens planeringsunderlag för 2024 har förskolenämnden tilldelats en nettokostnadsram på 610,4 mkr. Jämfört med 2023 har nämndens ram justerats för volymförändringar och den generella uppräkningsramen är 2 procent. Utöver demografiförändringar och generell uppräkning har nämnden fått ett tillskott på 28 mkr för kvalitetssäkring av förskolan.

Förskolenämndens mål är att:

- kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen ska vara hög
- vårdnadshavarna är nöjda med förskolan och den pedagogiska omsorgen

Nämnden kommer under 2024 fokusera på att förbättra kvaliteten och att öka likvärdigheten i förskolan och den pedagogiska omsorgen. Det innebär tydliga processer, gemensamma strukturer och strategier samt ett ökat samarbete mellan förskolor. Under 2024 planeras för följande aktiviteter:

- Fortsatt utveckling av kvaliteten i förskolan
- Fortsatt arbete med den strukturella kvaliteten i förskolan
- Planera för framtida förskoleförsörjning
- Utveckla arbetet med uppsökande verksamhet
- Fortsatt arbete med likvärdighet på förskolor i egen regi
- Följa upp vårdnadshavarnas synpunkter på verksamheten

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Solna stads verksamheter ska även hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Utmaningen är

att ha en flexibel organisation som kan anpassas efter befolkningsutvecklingen. Nämnden möter dessa utmaningar genom att sätta kvalitet i fokus och ständigt utveckla verksamheten för att ge alla barn kunskaper som rustar dem för livet. Nämnden kommer under kommande år att arbeta för att organisationen ska kunna anpassa platser utifrån behov och efterfrågan, och för att den ska kunna anpassa verksamheten utifrån barnens förutsättningar

Handlingar

Verksamhetsplan och budget 2024

Kvalitetsdeklaration för fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg

MBL-protokoll

Fredrik Nordvall
Förvaltningschef

Maria Gyllenberg
Avdelningschef

Beslutet expedieras till: Kommunstyrelsen

SOLNA STAD

Verksamhetsplan och budget 2024

FÖRSKOLENÄMNDEN

FN/2023:1

Behandlas på förskolenämnden den 24 oktober 2023

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	3
Mål och uppdrag.....	4
Ekonomi	7
Väsentliga personalförhållanden	7
Tvärsektoriella frågor.....	8
Förväntad utveckling.....	9
Konkurrensutsättning.....	9
Intern kontroll.....	9

Bilagor

Bilaga 1: Kvalitetsdeklaration för fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Solna ska vara en attraktiv förskolekommun. För att uppnå detta har den tidigare barn- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen antagit en strategi för att öka kvaliteten i förskolan. I verksamhetsplan och budget för 2024 återfinns beskrivning av de aktiviteter nämnden ska genomföra under året för att ytterligare höja kvaliteten i förskolan.

I kommunstyrelsens planeringsunderlag för 2024 har förskolenämnden tilldelats en nettokostnadsram på 610,4 mkr. Jämfört med 2023 har nämndens ram justerats för volymförändringar och den generella uppräkningsramen är 2 procent. Utöver demografiförändringar och generell uppräkning har nämnden fått ett tillskott på 28 mkr för kvalitetssäkring av förskolan.

Förskolenämndens mål är att:

- kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen ska vara hög
- vårdnadshavarna är nöjda med förskolan och den pedagogiska omsorgen

Nämnden kommer under 2024 fokusera på att förbättra kvaliteten och att öka likvärdigheten i förskolan och den pedagogiska omsorgen. Det innebär tydliga processer, gemensamma strukturer och strategier samt ett ökat samarbete mellan förskolor. Under 2024 planeras för följande aktiviteter:

- Fortsatt utveckling av kvaliteten i förskolan
- Fortsatt arbete med den strukturella kvaliteten i förskolan
- Planera för framtida förskoleförsörjning
- Utveckla arbetet med uppsökande verksamhet
- Fortsatt arbete med likvärdighet på förskolor i egen regi
- Följa upp vårdnadshavarnas synpunkter på verksamheten

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Solna stads verksamheter ska även hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Utmaningen är att ha en flexibel organisation som kan anpassas efter befolkningsutvecklingen. Nämnden möter dessa utmaningar genom att sätta kvalitet i fokus och ständigt utveckla verksamheten för att ge alla barn kunskaper som rustar dem för livet. Nämnden kommer under kommande år att arbeta för att organisationen ska kunna anpassa platser utifrån behov och efterfrågan, och för att den ska kunna anpassa verksamheten utifrån barnens förutsättningar.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för

att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktieföretag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Förskolenämndens ansvarsområden

Förskolenämnden ansvarar för att barn mellan 1-5 år erbjuds en god pedagogisk verksamhet där omsorg, lek och lärande är centralt för verksamheten. Detta kan ske antingen inom ramen för Solna stads egna förskoleenheter eller genom att vårdnadshavare väljer förskola eller annan pedagogisk omsorg i annan regi. I nämndens ansvarsområde ingår också godkännande och tillsyn av fristående förskolor och annan pedagogisk omsorg samt öppen förskola.

Nämndens kvalitetsdeklarationer

Nämndens kvalitetsdeklarationer har reviderats under 2023 utifrån nämndens beslut om reviderade regler för förskola och pedagogisk omsorg. Nämndens kvalitetsdeklaration för fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg för revideras för 2024. Ändringarna är av redaktionell karaktär.

Kvalitetsdeklarationer	Beslutsdatum	Status
Fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg	2023-10-24	Revideras
Kommunal förskola	2023-04-04	Oförändrad

Organisation

Förskolenämnden har en förvaltning, barn- och utbildningsförvaltningen. Barn- och utbildningsförvaltningens organisation består av en central förvaltning, 31 förskolor och 3 öppna förskolor. Rektorerens arbete leds av en skolchef. Skolchefen ansvarar för att bevaka och arbeta för att de nationella målen och skollagens krav uppfylls i verksamheterna. Rektorns roll är bland annat att se till att de nationella målen och skollagens krav uppfylls i respektive verksamhet.

Den centrala organisationen ansvarar för att styra, samordna, stödja samt utveckla förvaltningens arbete.

Mål och uppdrag

Solna stads vision och övergripande mål

Den politiska viljeinriktningen för Solna stads framtida utveckling kommer till uttryck i *en vision* och fyra övergripande mål. Solna stads vision lyder på följande sätt:

Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla solnabor. Staden kännetecknas av trygghet och öppenhet, där allas potential tas tillvara. Vi erbjuder kunskap, kreativitet och upplevelser som ökar regionens attraktionskraft.

Visionen bryts ner i fyra övergripande mål, som lyder på följande sätt:

Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.

Alla verksamheter som Solna stad finansierar, oavsett utförare, ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Staden ska säkerställa att de insatta resurserna ger avsedda resultat i verksamheterna. Verksamheter inom välfärdens kärna ska prioriteras. Kvalitetsnivåer ska sättas och följas upp och utvärderas. Det ska vara ordning och reda i stadens ekonomi och verksamheterna ska hålla budget. Staden tar ansvar för framtidens välfärd genom att balansera kostnader för dagens verksamheter och behovet av att göra avsättningar för kommande investeringar.

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Solna ska möta efterfrågan på att leva, bo och verka i staden med ett stort utbud av bostäder, arbetsplatser och service. Staden ska växa hållbart i en takt som staden och solnaborna mäktar med utifrån ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. De möjligheter som tillväxten skapar ska tillvaratas samtidigt som stadens framtida ekonomi tryggas, viktiga naturvärden säkras och jämlika livsvillkor skapas. Barriärer ska byggas bort och stadsdelarnas egna identiteter tas till vara och länkas ihop för att skapa en sammanhållen och levande stad.

Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.

Solna ska erbjuda en attraktiv och trygg miljö att leva och verka i. Här ska finnas tillgång till bra boende, stimulerande arbete och utbildningsmöjligheter, god service, trivsamma grönområden och goda kommunikationer. Stadsmiljön ska vara trygg och tillgänglig för alla, utan fysiska och sociala barriärer. Solnaborna ska kunna forma sina liv efter sina förutsättningar och trygga sin försörjning genom eget arbete. Den service som Solna stad finansierar ska finnas som ett naturligt stöd för de solnabor som behöver den under livets olika skeden.

Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

Solna ska vara en mångsidig och upplevelserik stad, som ökar regionens attraktionskraft. Här ska storstadens puls samspela med det lugn som närheten till natur och vatten ger. Staden ska ha en internationell prägel och vara en mötesplats för människor med olika bakgrund, en importhamn för nya idéer och ett centrum för upplevelser. Här ska alla ges möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och allas potential tas tillvara i stadens och regionens utveckling.

Nämndmål

Nämndmålen pekar ut kommunfullmäktiges övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden för respektive nämnd. Nedan beskrivs nämndens huvudsakliga aktiviteter per respektive nämndmål och vilka mått som används för att beskriva måluppfyllelsen under 2024.

Kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen ska vara hög.

Aktiviteter	Beskrivning
Fortsatt utveckling av kvaliteten i förskolan	<p>Solna stads kommunala förskolor arbetar utifrån "Strategi för ökad kvalitet i förskolan" för att förbättra verksamheterna. Under 2024 fortsätter arbetet med att förbättra resultat och processkvaliteten i förskolan.</p> <p>Det språkutvecklande arbetet i förskolan visar på goda resultat och ska fortsätta under 2024. Samarbetet med Solna naturskola med fokus på det språkutvecklande arbetet i stadens förskolor ska fortsätta i form av besök på naturskolan. Under 2024 ska ett samlat kvalitetssystem implementeras på samtliga förskoleenheter. Ett digitalt verktyg för dokumentation kopplat till barn- och elevhälsan introduceras och testas av två förskoleområden under hösten 2023 och resterande två områden introduceras under 2024.</p>
Fortsatt arbete med den strukturella kvaliteten i förskolan	<p>Den strukturella kvaliteten i förskolan förutsätter en balans mellan personalens kompetens, barngruppernas storlek och personaltätthet.</p> <p>Under 2024 fortsätter arbetet med att förbättra personalens kompetens genom att rekrytera fler förskollärare samt att arbeta för att behålla dem som redan finns i verksamheten. Arbetet med att öka personaltättheten i syfte att minska barngruppernas storlek ska fortsätta och även fristående verksamheter ska stimuleras att minska barngruppernas storlek. Arbetet med tidiga insatser fortsätter med fokus på arbetsformer och utvidgat samarbete med andra aktörer. Studenter är en viktig rekryteringsgrupp och att ta emot studenter i verksamhetsförlagd utbildning (VFU) med hög kvalitet är ett prioriterat område.</p>

Aktiviteter	Beskrivning
	Satsningen på vidareutbildning av redan anställd personal till barnskötare i samarbete med omställningsfonden ska fortsätta för att säkerställa kompetensförsörjningen på lång och kort sikt.
Planera för framtida förskoleförsörjning	Under 2024 ska arbetet med att planera för den framtida förskoleförsörjningen fortsätta. Ingångsvärden för den långsiktiga planeringen är befolkningsprognoser, befintliga förskolors kapacitet samt planerade förändringar. En långsiktig plan, tydliga regelverk och möjligheter att anpassa organisationen utifrån efterfrågan är viktiga komponenter för en effektiv planering på lång och kort sikt.
Utveckla arbetet med uppsökande verksamhet	Riksdagen tog under 2022 beslut om ändringar i skollagen för att öka deltagandet i förskolan. Syftet med lagändringen är att fler barn ska gå i förskola och få möjlighet till bättre språkutveckling i svenska. Förändringen innebär att hemkommunen har ett större ansvar för att upplysa om förskolans syfte och barnens rätt till förskola. Hemkommunen blir också skyldig att erbjuda förskoleplats till vissa grupper av barn, även om deras vårdnadshavare inte har anmält önskemål om förskola. Arbetet enligt lagändringen påbörjades under 2023 genom att en riktad information skickades ut till vårdnadshavare till barn som saknade en placering på förskola eller var placerade på enskild pedagogisk omsorg. Informationsbrevet gav ett ganska lågt gensvar från vårdnadshavarna och majoriteten av de som visade intresse visade sig redan stå i kö för en förskoleplacering. För att få ett bättre genomslag behöver arbetet med uppsökande verksamhet utvecklas ytterligare med hjälp av det stödmaterial för att planera, organisera och genomföra arbetet som Skolverket har tagit fram.

Mått
Heltidstjänster i förskolan med gymnasial utbildning för arbete med barn, kommunal regi, andel (%)
Heltidstjänster i förskola med viss pedagogisk utbildning, kommunal regi, andel (%)
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation, kommunal regi, andel (%)
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal regi, antal
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, enskild regi, antal
Heltidstjänster i förskolan med gymnasial utbildning för arbete med barn, enskild regi, andel (%)
Heltidstjänster i förskolan med förskollärlärolegitimation, enskild regi, andel (%)
Heltidstjänster i förskola med viss pedagogisk utbildning, enskild regi, andel (%)

Vårdnadshavarna är nöjda med förskolan och den pedagogiska omsorgen.

Aktiviteter	Beskrivning
Fortsatt arbete med likvärdighet på förskolor i egen regi	För att förbättra servicekvaliteten i Solnas kommunala förskolor kommer arbetet med att säkerställa likvärdighet mellan samtliga kommunala förskolor fortsätta. Under 2023 slutfördes och utvärderades pilotprojektet där närvaro under lov anmäls direkt i lärplattformen. Under 2024 ska rutinen implementeras på samtliga förskolor. Arbetssätt, riktlinjer och rutiner gällande arbetet med kränkande behandling har setts över och en ny utbildningssatsning ska genomföras på förskolorna.
Följa upp vårdnadshavarnas synpunkter på verksamheten	Nämnden genomför årligen en brukarundersökning där vårdnadshavare på samtliga förskolor, både kommunala och fristående, ges möjlighet att svara på hur de upplever förskolans verksamhet. Arbetet med åtgärder för att öka svarsfrekvensen ska fortsätta under 2024. Respektive förskola ska tillsammans med föräldraråden diskutera resultatet av brukarundersökningen och identifiera förbättringsområden. Utifrån gällande lagstiftning ska information och kommunikation kring klagomålshantering utvecklas.

Mått
Servicekvalitet (NKI för förskolan) enskild huvudman
Servicekvalitet (NKI för förskolan) kommunal huvudman
Andel trygga barn i förskolan enskild huvudman
Andel trygga barn i förskolan kommunal huvudman

Löpande verksamhet enligt reglemente

Vid sidan av nämndens verksamhet utifrån nämndens nämndmål, finns även en löpande verksamhet utifrån det av kommunfullmäktige beslutade reglementet för respektive nämnd.

Ekonomi

Driftbudget, nämnd

I kommunstyrelsens planeringsunderlag för 2024 har förskolenämnden tilldelats en nettokostnadsram på 610,4 mkr. Budgetramen är en nettoram som i huvudsak består av intäkter för barnomsorgsavgifter, interkommunala intäkter från andra kommuner, statliga bidrag samt kostnader för peng för barn folkbokförda i Solna till enheter i egen regi, fristående förskolor och andra kommuner.

Nämndens budgetram för 2024 har justerats utifrån demografiförändringar, och den generella uppräkningsramen är 2 procent jämfört med år 2023. Utöver demografiförändringar och generell uppräkning har nämnden fått ett tillskott på 28,0 mkr för kvalitetssäkring av förskolan.

Enligt befolkningsprognosen som ligger till grund för tilldelad ram är antalet barn i förskoleålder (1-5 år) 4 700 för år 2024, vilket är en minskning med 92 barn jämfört med 2023.

mkr	Budget 2024	Budget 2023	Förändring
Intäkter	100	100	0
Kostnader	-710,4	-673,6	36,8
Nettokostnader	-610,4	-573,6	36,8

Investeringsbudget

Investeringsmedlen ska användas till inköp av kapitalinventarier till förskoleenheterna.

mkr	Budget 2024	Budget 2023	Förändring
Kapitalinventarier	1,0	1,0	0,0
Summa	1,0	1,0	0,0

Taxor och avgifter

Avgift för förskola och pedagogisk omsorg

Solna stad tillämpar sedan flera år den så kallade maxtaxan. Maxtaxan gäller förskolan och fritidshemmen och styrs av "Förordning (2001:160) om statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan och fritidshemmet". Det innebär att staten fastställer ett tak för den avgift som kan tas ut. Inkomstskattet per månad uppgår för närvarande till 54 830 kr. Maxtaxan anpassas till de indexförändringar som varje år fastställs av Skolverket.

Avgift för ansökan om tillstånd till fristående förskolor

Avgifterna som förskolenämnden tar ut för ansökan om tillstånd till fristående förskolor reviderades i samband med verksamhetsplan och budget för år 2023 och är beräknade enligt självkostnadsprincipen. Avgift tas ut vid ansökan om godkännande vid nyetablering samt vid permanent utökning/förändring av befintligt godkännande. Avgiftsmodellen har två steg, en startavgift och en prövningsavgift.

Nämndens taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Beslutad	Status	Datum för nytt beslut	Gäller från och med
Förskola & pedagogisk omsorg	KF 2020-11-30	Oförändrad		2021-01-01
Ansökan om tillstånd till fristående förskolor	KF-2022-11-28	Oförändrad		2023-01-01

Väsentliga personalförhållanden

Nämnden bedriver ett kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkra kompetensförsörjningen och vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom medarbetarperspektivet under 2024 utifrån fokusområden.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen är en fortsatt utmaning för nämnden och en viktig förutsättning för att nå målet att kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen ska vara hög. Inom ramen för de antagna strategierna för att öka kvaliteten i förskolan och för kompetensutveckling och karriärvägar inom förskolan, ska ett kontinuerligt utvecklingsarbete bedrivas för att säkra kompetensförsörjningen och vara en attraktiv förskolekommun. Satsningen på vidareutbildning av redan anställd personal till barnskötare i samarbete med omställningsfonden ska fortsätta för att säkerställa kompetensförsörjningen på lång och kort sikt. Även studenter som tas emot för verksamhetsförlagd utbildning är en viktig rekryteringsgrupp.

Medarbetarengagemang

Under 2023 har verksamheten arbetat med resultatet av medarbetarundersökningen som genomfördes på hösten 2022. Nästa medarbetarundersökning genomförs 2024. Inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet kommer resultatet av undersökningen presenteras och följas upp under 2024.

Sjukfrånvaro

Utifrån utvärderingen av det systematiska arbetsmiljöarbetet i verksamheten kommer det förebyggande arbetet, uppföljning av sjukfrånvaron och rehabiliteringsprocessen fortsätta att vara ett fokusområde under året. Verksamheten kommer att arbeta med att tydligare koppla ihop det systematiska arbetsmiljöarbetet med övriga aktuella frågor och processer.

Tvärsektoriella frågor

I Solna stads verksamhetsplan och budget har de tvärsektoriella frågorna - internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt miljö- och klimatarbetet - integrerats i stadens styrsystem. Utgångspunkten är att arbetet med de tvärsektoriella frågorna ska bidra till stadens vision och mål. Nämnderna har uppgiften att i arbetet med verksamhetsplan och budget inkludera tvärsektoriella aktiviteter, som effektivt stödjer nämndens måluppfyllelse.

Internationellt

Nämndens internationella arbete är en metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling samt ett verktyg för att rusta barn och ungdomar för en värld med täta kontakter över nations- och kulturgränser. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under 2024.

Arbetet bidrar till nämndmålet att kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen ska vara hög.

Staden deltar i det europeiska nätverket Eurocities Social Affairs Forum. Nämnden kommer under 2024 fortsätta deltagandet i arbetsgruppen ”Utbildning”. Arbetsgruppen använder metoden ”Critical FriendReview”, vänskaplig kollegial granskning, för att på ett strukturerat sätt ge feedback på en stads utbildningssystem, från förskola till gymnasium. Samarbetet ger möjlighet till kunskaps- och erfarenhetsutbyte med kollegor från andra europeiska städer.

Ackreditering inom Erasmus+ för förskola, grundskola, modersmål och anpassade grundskolan är beviljad och omfattar programperioden 2022-2027. Syftet är att få en sammanhållen internationell fortbildningsinsats för samtliga verksamheter. Förskolans medverkan inom Erasmus+ innebär jobbskuggning, kurser och eTwinning som är ett digitalt samarbete där de yngre barnen kan vara delaktiga i olika projekt.

Nämnden har fått en ansökan beviljad av nordiska ministerrådets program för utbyte mellan offentlig verksamhet i Norden och Baltikum. Projektets tema är nordisk-baltiska perspektiv på systematiskt kvalitetsarbete från förskola till gymnasium.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Arbetet bidrar på detta sätt till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs det huvudsakliga likabehandlingsarbetet under 2024.

Arbetet bidrar till nämndmålen att kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen ska vara hög, samt att vårdnadshavarna är nöjda med förskolan och den pedagogiska omsorgen.

Likabehandlingsarbetet bedrivs framför allt inom ramen för förskolornas systematiska kvalitetsarbete. Verksamheterna ansvarar för att varje läsår planera och följa upp aktiviteter inom likabehandling. Aktiviteterna

skrivs in i varje enhets plan mot kränkande behandling och diskriminering som ska utvärderas och analyseras vid läsårets slut.

Förskolenämnden kommer under 2024 fortsätta ha fokus på värdegrundsarbete och arbeta för en likvärdig förskola.

Miljö och klimat

Nämndens miljö- och klimatarbete utgår från stadens miljöpolicy med tillhörande strategier inom miljöområdet samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljö- och klimatområdet under 2024 utifrån miljöpolicyens fokusområden.

För att främja en mer effektiv energianvändning, och bidra till målet om en klimatneutral stad, kommer nämnden under verksamhetsåret ha en fortsatt tydlig dialog och samverka med fastighetsägaren kring energieffektiviserande åtgärder som renoveringar och byte av teknisk utrustning.

I linje med inriktningen i Solna stads klimatstrategi fortsätter verksamheten att systematiskt arbeta med att minska matsvinnet.

För att främja en god livsmiljö kommer arbetet utifrån tidigare framtagna kemikalieplan fortsätta. Målet är att minska barns exponering för miljöskadliga ämnen i förskolan.

Resor i tjänsten görs med fossilfria transportmedel så långt det är möjligt.

Nämnden kommer även fortsätta ställa miljö- och klimatkrav vid kommande relevanta upphandlingar.

Förväntad utveckling

Förskolan är det första steget i utbildningssystemet och ska utgöra grunden för det livslånga lärandet. Det är av stor vikt att gå i förskola då forskning visar att det finns ett positivt samband som främjar barns utveckling, lärande och välbefinnande långt upp i skolåldern. Att klara av skolan är den enskilt starkaste skyddsfaktorn för att lyckas senare i livet vad gäller god hälsa, arbete, inkomster och försörjningsmöjligheter. En genomförd skolgång upp till och med gymnasium är idag oftast en förutsättning för att komma in på arbetsmarknaden. Barn och unga som inte är närvarande i skolan löper stor risk att inte klara skolans kunskapskrav, vilket kan få många negativa konsekvenser till följd både för individen och för samhället. Skolnärvaro och att öka andelen barn som går i förskola är därför viktiga frågor att arbeta med.

Viktiga prioriterade områden för förskolenämnden de kommande åren är kompetensförsörjning, tillgänglig och likvärdig utbildning så att alla barn och elever i staden får en god utbildning oavsett vilken förskola eller skola de går i, undervisning av hög kvalitet samt samverka med andra aktörer.

Konkurrensutsättning

Befintliga avtal som ska upphandlas på nytt

Avtalsbeteckning	Diarienummer
Nämnden har inga befintliga avtal som ska upphandlas på nytt 2024	

Större avrop på befintliga ramavtal

Vid inköp av möbler till förskoleenheter, görs avrop på befintligt ramavtal.

Intern kontroll

Varje nämnd ansvarar för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde enligt kommunfullmäktiges reglemente. En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert.

I samband med verksamhetsplan och budget ska varje nämnd ta fram en internkontrollplan för nästa år som beskriver väsentliga risker i verksamheten. Riskerna sorteras in i en av fyra kategorier: styrning, medarbetare, ekonomi och verksamhetsprocesser. Riskerna kopplas sedan till en process eller rutin. Verksamheten ska bedöma sannolikheten för och konsekvensen av om en risk skulle inträffa. Bedömningen redovisas som ett riskindex 1-25, där 25 är hög risk. Internkontrollplanen beskriver kontrollmoment för hur verksamheten ska kontrollera att

risken inte har inträffat. Internkontrollplanen följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Process	Risk	Riskindex	Kontrollmoment
Hantera inköp över tröskelvärde (upphandling)	Att anställda vid inköp av varor eller tjänster inte följer upphandlade avtal	9	Uppföljning av avtalstrohet
Hantera kompetensförsörjning	Brist på förskolelärare	6	Uppföljning av hur det ser ut på avdelningsnivå på respektive förskola.
Närvarohantering för elever i förskole-, grundskole- och anpassad grundskola	Barn/elev lämnas till vårdnadshavare som inte har vårdnad/umgängesrätt	20	Säkerställa att alla har aktuella rutiner och att nyanställda och vikarier alltid får en genomgång.

Kvalitetsdeklaration

Våra löften till dig som medborgare/brukare hjälper dig att bedöma kvaliteten på våra tjänster. Du ska veta vilka krav du kan ställa och vad du kan förvänta dig av stadens tjänster oavsett utförare.

Fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg

Barn mellan ett och fem år erbjuds fristående förskola eller enskild pedagogisk omsorg under tiden som vårdnadshavaren arbetar, studerar eller om barnet har ett särskilt behov.

Fristående förskola är öppen under vardagar mellan kl. 06:30 och 18:00. Pedagogisk omsorg har ramtid 10 timmar under vardagar och anordnaren bestämmer själv när verksamheten börjar mellan kl. 06:30 - 08:00. Barn till vårdnadshavare som är föräldralediga eller är arbetssökande erbjuds fristående förskola eller pedagogisk omsorg 30 timmar per vecka, gäller även på skollov, förutom sommarlovet.

Alla barn har rätt till allmän förskola minst 525 timmar om året från och med höstterminen det år de fyller tre. Den allmänna förskolan har samma terminstider och lov som Solnas skolor.

Fristående förskola drivs enligt skollagen och läroplanen för förskolan. Enskild pedagogisk omsorg drivs enligt skollagen och Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg och delar av förskolans läroplan är vägledande. Samma avgifter och regler gäller oavsett om verksamheten är kommunal, fristående eller enskild.

Vi lovar att

Fristående förskola

- Solna stad inspekterar kvaliteten i den fristående förskolan minst vart tredje år.
- Solna stads tillsyn utgår från skollagen och läroplan för förskolan.
- Solna stad föreslår lämpliga åtgärder för att rätta till eventuella brister i den fristående förskolan.
- Solna stad för en kontinuerlig dialog med huvudmännen för den fristående verksamheten.

Enskild pedagogisk omsorg

- Solna stad inspekterar kvaliteten i enskild pedagogisk omsorg minst vart tredje år.
- Solna stads tillsyn utgår från skollagen.
- Solna stad föreslår lämpliga åtgärder för att rätta till eventuella brister i den pedagogiska omsorgen.
- Solna stad för en kontinuerlig dialog med huvudmannen för den enskilda pedagogiska omsorgen.

Denna kvalitetsdeklaration är fastställd av barn- och utbildningsnämnden 2013-12-10, reviderad 2014-03-19, 2018-11-22 och 2019-10-15 av barn- och förskolenämnden samt 2023-04-04 och 2023-10-24 av förskolenämnden. En kvalitetsdeklaration kan behöva omprövas och ändras. På stadens webbplats [solna.se](https://www.solna.se) finns alltid aktuell version.

Hjälp oss att bli bättre

Vi vill gärna ta del av dina synpunkter och hur du tycker vi lyckas uppnå det vi lovar i vår kvalitetsdeklaration. Det ger oss möjlighet att förbättra verksamheten. Kontakta i första hand den verksamhet som din synpunkt rör. Du kan också lämna synpunkter via Solna stads synpunktshantering på [solna.se/synpunkt](https://www.solna.se/synpunkt).

Kvalitetsdeklaration

Våra löften till dig som medborgare/brukare hjälper dig att bedöma kvaliteten på våra tjänster. Du ska veta vilka krav du kan ställa och vad du kan förvänta dig av stadens tjänster oavsett utförare.

Fristående förskola och enskild pedagogisk omsorg

Barn mellan ett och fem år erbjuds fristående förskola eller enskild pedagogisk omsorg under tiden som vårdnadshavaren arbetar, studerar eller om barnet har ett särskilt behov.

Fristående förskola är öppen under vardagar mellan kl. 06:30 och 18:00. Pedagogisk omsorg har ramtid 10 timmar under vardagar och anordnaren bestämmer själv när verksamheten börjar mellan kl. 06:30 - 08:00. Barn till vårdnadshavare som är föräldralediga eller är arbetssökande erbjuds fristående förskola eller pedagogisk omsorg 30 timmar per vecka, gäller även på skollov, förutom sommarlovet.

Alla barn har rätt till allmän förskola minst 525 timmar om året från och med höstterminen det år de fyller tre. Den allmänna förskolan har samma terminstider och lov som Solnas skolor.

Fristående förskola drivs enligt skollagen och läroplanen för förskolan. Enskild pedagogisk omsorg drivs enligt skollagen och Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg och delar av förskolans läroplan är vägledande. Samma avgifter och regler gäller oavsett om verksamheten är kommunal, fristående eller enskild.

Vi lovar att

Fristående förskola

- Solna stad inspekterar kvaliteten i den fristående förskolan minst vart tredje år.
- Solna stads tillsyn utgår från skollagen och läroplanens tolkning av kvalitet i förskolan.
- Solna stad föreslår lämpliga åtgärder för att rätta till eventuella brister i den fristående förskolan.
- Solna stad för en kontinuerlig dialog med huvudmännen för den fristående verksamheten.

Enskild pedagogisk omsorg

- Solna stad inspekterar kvaliteten i enskild pedagogisk omsorg minst vart tredje år.
- Solna stads tillsyn utgår från skollagen och Skolverkets allmänna råd för pedagogisk omsorg och delar av läroplanen för förskolan är vägledande.
- Solna stad föreslår lämpliga åtgärder för att rätta till eventuella brister i den pedagogiska omsorgen.
- Solna stad för en kontinuerlig dialog med huvudmannen för den enskilda pedagogiska omsorgen.

Denna kvalitetsdeklaration är fastställd av barn- och utbildningsnämnden 2013-12-10, reviderad 2014-03-19, 2018-11-22 och 2019-10-15 av barn- och förskolenämnden samt 2023-04-04 och 2023-10-24 av förskolenämnden. En kvalitetsdeklaration kan behöva omprövas och ändras. På stadens webbplats solna.se finns alltid aktuell version.

Hjälp oss att bli bättre

Vi vill gärna ta del av dina synpunkter och hur du tycker vi lyckas uppnå det vi lovar i vår kvalitetsdeklaration. Det ger oss möjlighet att förbättra verksamheten. Kontakta i första hand den verksamhet som din synpunkt rör. Du kan också lämna synpunkter via Solna stads synpunktshantering på solna.se/synpunkt.

Barn- och
utbildningsförvaltningen

2023-10-06

Protokoll – MBL §11 verksamhetsplan & budget 2024

Datum och tid	2023-10-06 kl. 10.30
Plats	Digitalt via Teams
Ärende	Verksamhetsplan & budget 2024
Parter	Barn- och utbildningsförvaltningen, Solna stad Sveriges Lärare Kommunal Akademikerförbundet SSR Vision Skolledarna
Närvarande	Barn- och utbildningsförvaltningen Maria Gyllenberg Lena Lundström Anja Engdahl Hanna Malm Anneli Hydén, stadsledningsförvaltningen Stefan Tadic, stadsledningsförvaltningen Sveriges lärare Kristina Karhunen Zaradacht Yousef Kommunal Jeanette Hjalmarsson Akademikerförbundet SSR Liselotte Zellquist Lina Bäcklund Vision Maria Björling Skolledarna Mariana Berlin

Förhandling enligt MBL §11

§1

Arbetsgivaren har kallat till förhandling gällande skolnämndens verksamhetsplan och budget för 2024, samt förskolenämndens verksamhetsplan och budget för 2024.

Information enligt MBL §19 genomfördes 2023-09-22. Fackliga parter tog del av skriftligt underlag 2023-10-04.

§2

De fackliga organisationerna har tagit del av verksamhetsplan och budget för 2024.

§3

Förhandlingen avslutas den 6 oktober 2023.

Vid protokollet
Stefan Tadic

För barn- och utbildningsförvaltningen
Maria Gyllenberg

Sveriges lärare
Kristina Karhunen

Kommunal
Jeanette Hjalmarsson

Akademikerförbundet SSR
Liselotte Zellquist

Vision
Maria Björling

Skolledarna
Mariana Berlin

Solna ska vara en attraktiv förskole kommun, vilket Kommunal håller med om samt vikten av att behålla personal med sin kompetens. Kommunal är glad över att Förskole nämnden ger möjligheter för kompetensutveckling, förvaltningen behöver se över alla individuella yrkesroller för kompetensutbildning som kan tänkas behövas, för att ytterligare höja kvaliteten i förskolan.

Kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen där språket utgör en stor del av trygghet och kvalité då ser Kommunal vikten av språklig kompetensutveckling för att klara av vardagliga och framtida viktiga begrepp som språkförståelser. Vi ser också att språkbrister kan skapa onödiga konflikter och missuppfattningar som kan undvikas att bli allvarliga konsekvenser för både VH och kollegor, där av ser Kommunal vikten av att få utveckla vardagsspråket och arbetspråket.

Strategi för att öka kvaliteten i förskolan. och att öka likvärdigheten i förskolan och den pedagogiska omsorgen. Det innebär tydliga processer, gemensamma strukturer och strategier samt ett ökat samarbete mellan förskolor vilket Kommunal också anser är bra och viktigt. För att kunna nå detta eventuellt optimalt anser Kommunal vikten av att se över organisationen och se över en befattning, skolchef för att kunna bemöta alla organisatoriska och pedagogiska utmaningarna samt kunna säkra kvaliteten långsiktigt på förskolan.

Väsentliga personalförhållanden, som arbetsgivare vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare ser Kommunal att när det gäller erbjudanden om arbetskläder och skor som också kan vara en viktig del i verksamheten då all personal som arbetar inne och ute i verksamheten sliter på sina kläder och skor och sin hälsa därav skall erbjudas arbetskläder och skor. Det kan vara en del av en Friskfaktor på arbetsplatsen.

Solna Stad har genom sitt deltagande i Sveriges Kommuner och Regioner tillsammans med Kommunal och andra fackförbund gått med i projektet Heltid som norm. Detta är ett projekt som ska löpa från 2016 till 2024.

Kommunal yrkar

Att personal ges kompetensutveckling i språkutveckling för personal med behov.

Att tillsätta en Förskolechef över Rektorena på Förskolan och att en partsgemensam utvärdering av innevarande ledningsorganisationen alla nivåer och områdesindelning för förskolan. Är dagens organisation ändamålsenlig, likvärdig och effektiv när det gäller att ge personalen förutsättningar och garantera hög kvalité på verksamheten?

Att personal erbjuds arbetskläder och skor.

Att anställning erbjuds Heltid som norm

Att Inflationsskyddade löner införs, se bilaga.

Kommunal.

Yrkande 2024

Inflations skyddade löner.

Vi i Kommunal, ser den samhällsekonomiska med oroliga ögon. , vi anser att löneutvecklingen är oroväckande låg. All den reallöneutveckling som den svenska modellen har gett arbetstagare har nu ätits upp av den skenande inflationen. Arbetstagarnas köpkraft i relation till sina löner ligger enligt SCB på samma nivåer man kunde se i början av 2000-talet. Då inflationen slår mot alla kategorier av anställda, spelar själva förbundsmässiga kollektivavtalen inte en större roll. I LO:s lönerapport för 2022 kunde man konstatera att inflationsnivån åt upp all positiva löneutveckling, som bara på ett år ledde till en reallönesänkning på nästan 5%. Samma rapport kan också fastslå att lönegapet i dagens Sverige är på samma nivåer som på 1930-talet.

Kommunal ser staden som en väl motiverad arbetsgivare. En arbetsgivare, likt oss, strävar efter att ha verksamheter som fungerar med högsta kvalitet. Likt oss, bör dock staden som arbetsgivare vara orolig för att de anställdas ekonomiska situation försämras på sätt vi inte har sett liknande av på många år. Bara under 2022 har priset på mat gått upp ca 17% enligt världsnaturfonden. Enligt SCB så är KPI (konsumentpris index) 3 gånger så stort sen 1980. I dagsläget så består KPI till 50% av boende, livsmedel och transport. Där boendet står för ca 23,5%. Med tanke på hur Riksbanken har, på ett misslyckat sätt, använt styrräntan som ett vapen mot inflationen så ökar kostnaderna för boende oaktat vilken kategori av anställd man är.

Vi har i dagarna läst i tidningen att Solna Stad kommer att få ett ekonomiskt tillskott på 56,6 miljoner från regeringen som skall användas för att undvika neddragningar inom vård, skola och omsorg. Vi, de fackliga organisationerna, tror att inflationsskyddade löneökningar kommer inte bara leda till att staden bibehåller den kompetens personalen besitter utan även gör Solna Stad till en arbetsgivare som är attraktiv att arbeta för.

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi Kommunal i Solna Stad, följande till 2023 – 24–25 års budget.

Att alla anställda inom Kommunals organisationsområde skall få inflationsskyddade löneförhöjningar under 2024,2025 oavsett vad resultatet av kollektivavtalsförhandlingarna ger för resultat.

Att förvaltningen avsätter medel specificerad för dessa ändamål och att denna kostnad uppräknas i 2023–2024–25 års budget för Lönekostnader

Kommunal.

Arbetskor och arbetskläder

Likt en byggnadsarbetare vilken tillhandahålls rätt arbetskor med skydd, rejäla vinterkläder och byxor med fickor för knäskydd. Lika självklart skulle det vara för Kommunals medlemmar att dessa tillhandahålls rätt arbetskläder för den uppgiften de förväntas utföra. Tyvärr är detta långt ifrån de facto verkligheten i Sverige 2023!

Vi har barnskötare, fritidspersonal och personal inom Barn- och utbildningsförvaltningen som helt saknar eller kan förvänta sig att finna vettiga vinterkläder när de ska bege sig ut i sina verksamheter i ur och skur för att ta hand om en grupp av de mest utsatta i staden, barnen. I flertalet av förskolorna där kläder tillhandahålls är det gamla uttjänade kläder eller kläder som inte passar i storlek som finns att använda. Att barnskötaren likt undersköterskor och vårdbiträden på daglig basis får använda sina privata skor och kläder på arbetsplatsen, fortsätter utslitningen av personalen med bristande basala hygienrutiner, slitage och extra kostnader för medlemmarna som följd. Då höjs det knappt på ögonbrynen! Och detta trots att vi påvisats vikten utav att just dessa åtföljs under den tidigare rådande pandemin.

Rätten till arbetskor torde vara en fråga som inte kunnat undgå någon som är verksam inom just Kommunals sfär? Det springs dagligen otaliga steg fram och tillbaka över stenhårda golv, kuperad terräng och asfalterade skolgårdar med alldeles för undermåliga och privata skor. För att detta är något som förväntas att arbetstagaren inom barn och utbildningsförvaltningen skall tillhandahålla själv. Men faktumet kvarstår att det inte är alla som har råd att införskaffa dessa ergonomiskt korrekta och välbehövliga arbetskor. Som dessutom efter alla dessa hundratusentals steg slits ut.

Vilket i längden leder till slitna fötter, knän och ryggar. Med ibland livslånga krämpor och sjukskrivningar som följd.

Tänk er, visualisera er, ramaskriet om den i inledningen nämnda byggnadsarbetaren endast gavs en hammare eller för den delen en skruvdragare i handen och klapp på axeln innan denne motades ut på bygget! Men barnskötaren, de på skolorna och förskolorna. Dessa förväntas ta hand om en uppsjö av barn och verksamheter, helt oskyddade!

Nej, lika självklart som det är, att den som arbetar med att konstruera och förvalta ting är skyddad och får rätt utrustning. Lika självklart ska det vara att den som lotsar, underhåller, hjälper barn och ungdomar och på annat sätt ger omsorg och hjälper barn och unga människor ska ha rätt förutsättningar gällande arbetskläder och skor.

Med hänvisning till ovanstående yrkar Kommunal följande till 2024 - 25 års budget för Barn- och utbildningsförvaltningen:

Kommunal.

Att alla arbetare inom Kommunals organisationsområde inom Barn- och utbildningsförvaltningen skall få arbetsskor, arbetskläder och annan utrustning som krävs för att fullgöra sina uppdrag. En möjlig Friskfaktor som Kommunal anser.

Att arbetsgivaren ser över om arbetskläder finns att tillgå på arbetsplatserna och se över om arbetskläder är hela och inte trasiga för då fyller de inte sin funktion.

Kommunal Team Solna 2023-10-10.

23-10-13

Yrkande från Sveriges Lärare Solna gällande verksamhetsplan och budget/ Barn och utbildningsförvaltningen.

En lyckad skolgång, som börjar i förskolan är en avgörande framgångsfaktor för resten av livet.

Förskolnämnden:

-Sveriges Lärare yrkar på förvaltningen konkretisera vilka insatser som är planerade för kvalitetssäkring av förskolan. Tillskottet på 28 mkr ska öronmärkas för specifika partsgemensamt överenskomna riktade insatser vars resultat ska kunna följas upp kontinuerligt och vara transparenta.

- Sveriges Lärare yrkar på att budgetramen för driftbudget höjs till från 2 % till minst 4, 4 procent så att förskole nämnden ska ha möjlighet att följa minst industrimärket* under lönerevisionen 2024 alternativt nytt kommande avtal från 1 april 2024. Vilket Solna stad sedan tidigare har en uttalad strategi att göra. Detta måste också ses som ett led i att upprätthålla Solnas stads kompetensförsörjning och möjlighet att stärka stadens arbetsgivarvarumärke och att vara en attraktiv arbetsgivare.

*Industriavtalet bestämdes 2023 till totalt 7,4 procent över en tvåårsperiod varav 4, 1 procent för 2023 och 3,3 procent för 2024. I Solna följdes inte industrimärket under 2023 vilket SVL menar att våra medlemmar ska kompenseras för under lönerevisionen 2024.

-Sveriges Lärare yrkar på en partsgemensam utvärdering av innevarande ledningsorganisationen alla nivåer och områdesindelning för förskolan. Är dagens organisation ändamålsenlig, likvärdig och effektiv när det gäller att ge lärare förutsättningar och garantera hög kvalité på verksamheten?

-Sveriges Lärare yrkar på att förskolan som har en egen nämnd även ska ha en befattning skolchef för att kunna bemöta alla organisatoriska och pedagogiska utmaningarna samt kunna säkra kvaliteten långsiktigt på förskolan.

Sveriges Lärare Solna
Ordförande
Kristina Karhunen

Yrkande gällande BUF verksamhetsplan och budget för 2024

I underlag gällande Solna stads verksamhetsplan och budget inför 2024 framgår att verksamheter inom välfärdens kärna ska prioriteras. I verksamhetsplanen framgår även att skolorna fortsatt ska arbeta med att öka skolnärvaron, detta ska ske i samverkan med socialförvaltningen. Vidare framgår att arbetet med trygghet och studiero samt att följa upp insatser för elever i behov av extra anpassningar och särskilt stöd är prioriterade områden.

Akademikerförbundet SSR anser att våra medlemmar i form av skolkuratorer är nyckelspelare i arbetet med dessa områden. För att kunna göra ett effektivt och professionellt arbete som ger de resultat som efterfrågas behövs förutsättningar. I dagsläget ser verksamheten olika ut på olika skolor där elevantal och arbetstyngd kan skilja stort. Detta leder inte till goda arbetsvillkor och ger inte eleverna en likvärdig tillgång till skolkurator. Med de samhällsutmaningar vi ställs inför i form av ökad kriminalitet, våld och skjutningar bland våra unga bör det psykosociala arbetet på skolorna prioriteras. För att kunna förebygga sociala problem och genom tidig insats fånga upp de elever som befinner sig i riskzonen behöver skolkuratorns roll i Solna stads skolor stärkas.

I SOU 2021:11 ”Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning” har tillgången till skolkurator utretts och i slutbetänkandet föreslås en acceptabel lägstanivå som innebär att en skolkurator har ansvar för maximalt 400 elever. Akademikerförbundet SSR nationellt driver kravet att en skolkurator ska ha ansvar för högst 300 elever. I Solna stad ligger vi ojämnt gällande detta där kuratorer på 3 av stadens skolor har 675–800 elever. Därmed uppstår frågan hur målen i verksamhetsplanen ska nås?

Med bakgrund av detta yrkar därför lokal föreningen Akademikerförbundet SSR:

- Arbetsgivaren utreder elevantal och ärendetyngd hos skolkuratorerna samt inför en acceptabel lägstanivå med riktmärke i SOU 2021:11 och Akademikerförbundet SSR:s krav.

- Arbetsgivaren utreder och inför en policy för kompetenskrav hos skolkuratorerna gällande utbildning och erfarenhet för att säkerställa en likvärdig elevhälsa.
- En enhetlig arbetsbeskrivning för Solna stads skolkuratorer utformas med utgångspunkt i det lagstadgade hälsofrämjande och förebyggande arbetet.
- Arbetsgivaren redovisar hur budgeten ska möta de ökande behoven av psykosociala insatser i skolorna.

Akademikerförbundet SSR

Barn- och
utbildningsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2023-09-18
FN/2023:22

Delårsrapport augusti 2023

Förslag till beslut

Förskolenämnden tar del av delårsrapport per augusti 2023.

Sammanfattning

Arbetet med uppsökande verksamhet för barn från 3 år som inte är inskrivna i förskolan påbörjades under januari månad. I mars skickades ett informationsbrev till samtliga vårdnadshavare till barn som saknade en placering på förskola och till vårdnadshavare till barn placerade på enskild pedagogisk omsorg. Av de vårdnadshavare som svarade på brevet med en intresseanmälan om plats till hösten 2023 konstaterades att majoriteten redan stod i kö för förskola och har idag fått en förskoleplacering. Övriga som svarade har erbjudits allmän förskola men har av olika anledningar avböjt erbjudandet.

Under perioden har det kommit en ny befolkningsprognos för Solna stad. Prognosen visar på en sänkning av befolkningsökningen jämfört med prognosen daterad september 2022 vilket är den prognos som budget 2023 baseras på. Sänkningen härrör sig dels till att utfallet av antal folkbokförda i staden för år 2022 blev lägre än prognostiserat, dels på sänkt fertilitetsantagande och senarelagda byggnationer av bostäder. För barn i förskoleålder, 1 - 5 år, visar prognosen för 2031 att antalet barn prognostiseras till 5 248 vilket är en minskning med 383 barn jämfört med prognosen i september 2022.

Arbetet med nämndens mål pågår enligt plan och bedöms uppfyllas till stor del. Nämndens uppdrag att tillsammans med andra nämnder utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor är slutförd.

Den aktuella statistiken visar att förskollärartätheten har ökat något och att andelen heltidstjänster med förskollärarlegitimation ligger kvar på samma nivå som föregående år, 31 procent. Andelen heltidstjänster med viss pedagogisk utbildning har dock ökat från 22 procent 2021 till 37 procent 2022. Ökningen kan förklaras med den kompetensutvecklingsåtgärd riktad mot barnskötare som genomförts. Antal barn per heltidsanställd i de kommunala förskolorna har minskat något från 5,7 barn per heltidsanställd till 5,6 barn, vilket är något högre än övriga kommuner i Stockholms län samt i riket. Under sommaren anpassades ytterligare en förskola för att möjliggöra arbete i mindre barngrupper.

Svarsfrekvensen på brukarundersökningen i förskola har minskat något jämfört med föregående år men är betydligt högre än 2020 och 2021. Brukarundersökningen visar generellt på goda resultat för både fristående och kommunala enheter och det sammanfattande omdömet visar att

88 procent (kommunala 86 % och fristående 90 %) av vårdnadshavarna som svarat på enkäten är nöjda med verksamheten.

Verksamhetens nettokostnad för perioden är 371,0 mkr vilket är 11,4 mkr lägre nettokostnad än budgeterat för perioden. Avvikelsen mot budget beror främst på högre intäkter i form av förskoleavgifter samt bidrag från staten som är högre än budgeterat för perioden. På kostnadssidan är det köp av verksamhet, bidrag till fristående förskolor, som är lägre än beräknat för perioden. Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 29,7 mkr (8,7 %). Nettokostnadsökningen beror främst på kostnadsökningar som kompenserats för i ramen.

Nämndens helårsprognos per den 31 augusti visar på en positiv avvikelse jämfört med budget på 6,0 mkr. Avvikelsen beror på att det beräknas vara färre barn i verksamheten än budgeterat. Det är främst antalet barn i fristående förskolor och andra kommuner som prognostiseras bli färre än budgeterat, vilket ger lägre kostnader för köp av verksamhet/tjänst.

Nämndens investeringsutfall uppgår till 0,0 mkr vilket är en avvikelse på 1,0 mkr i jämförelse med årets investeringsbudget.

Nämndens investeringsprognos uppgår till 0,5 mkr vilket är överskott på 0,5 mkr i jämförelse med årets investeringsbudget

Handlingar

Delårsrapport augusti 2023

Uppföljning av kränkande behandling i förskolan

Fredrik Nordvall
Enhetschef

Maria Gyllenberg
Avdelningschef

SOLNA STAD

Delårsrapport augusti 2023

FÖRSKOLENÄMNDEN

FN/2023:22 Behandlas på förskolenämnden den 24 oktober 2023

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	5
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomisk analys.....	8
Väsentliga personalförhållanden	10
Tvärsektoriella frågor	11
Förväntad utveckling.....	13
Konkurrensutsättning.....	13
Intern kontroll.....	13

Bilagor

Bilaga 1: Uppföljning av kränkande behandling förskolan 1 januari - 30 juni 2023

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Arbetet med uppsökande verksamhet för barn från 3 år som inte är inskrivna i förskolan påbörjades under januari månad. I mars skickades ett informationsbrev till samtliga vårdnadshavare till barn som saknade en placering på förskola och till vårdnadshavare till barn placerade på enskild pedagogisk omsorg. Av de vårdnadshavare som svarade på brevet med en intresseanmälan om plats till hösten 2023 konstaterades att majoriteten redan stod i kö för förskola och har idag fått en förskoleplacering. Övriga som svarade har erbjudits allmän förskola men har av olika anledningar avböjt erbjudandet.

Under perioden har det kommit en ny befolkningsprognos för Solna stad. Prognosen visar på en sänkning av befolkningsökningen jämfört med prognosen daterad september 2022 vilket är den prognos som budget 2023 baseras på. Sänkningen härrör sig dels till att utfallet av antal folkbokförda i staden för år 2022 blev lägre än prognostiserat, dels på sänkt fertilitetsantagande och senarelagda byggnationer av bostäder. För barn i förskoleålder, 1 - 5 år, visar prognosen för 2031 att antalet barn prognostiseras till 5 248 vilket är en minskning med 383 barn jämfört med prognosen i september 2022.

Arbetet med nämndens mål pågår enligt plan och bedöms uppfyllas till stor del. Nämndens uppdrag att tillsammans med andra nämnder utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor är slutförd.

Den aktuella statistiken visar att förskollärartätheten har ökat något och att andelen heltidstjänster med förskollärarlegitimation ligger kvar på samma nivå som föregående år, 31 procent. Andelen heltidstjänster med viss pedagogisk utbildning har dock ökat från 22 procent 2021 till 37 procent 2022. Ökningen kan förklaras med den kompetensutvecklingsåtgärd riktad mot barnskötare som genomförts. Antal barn per heltidsanställd i de kommunala förskolorna har minskat något från 5,7 barn per heltidsanställd till 5,6 barn, vilket är något högre än övriga kommuner i Stockholms län samt i riket. Under sommaren anpassades ytterligare en förskola för att möjliggöra arbete i mindre barngrupper.

Svarsfrekvensen på brukarundersökningen i förskola har minskat något jämfört med föregående år men är betydligt högre än 2020 och 2021. Brukarundersökningen visar generellt på goda resultat för både fristående och kommunala enheter och det sammanfattande omdömet visar att 88 procent (kommunala 86 % och fristående 90 %) av vårdnadshavarna som svarat på enkäten är nöjda med verksamheten.

Verksamhetens nettokostnad för perioden är 371,0 mkr vilket är 11,4 mkr lägre nettokostnad än budgeterat för perioden. Avvikelsen mot budget beror främst på högre intäkter i form av förskoleavgifter samt bidrag från staten som är högre än budgeterat för perioden. På kostnadssidan är det köp av verksamhet, bidrag till fristående förskolor, som är lägre än beräknat för perioden. Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 29,7 mkr (8,7 %). Nettokostnadsökningen beror främst på kostnadsökningar som kompenseras för i ramen.

Nämndens helårsprognos per den 31 augusti visar på en positiv avvikelse jämfört med budget på 6,0 mkr. Avvikelsen beror på att det beräknas vara färre barn i verksamheten än budgeterat. Det är främst antalet barn i fristående förskolor och andra kommuner som prognostiseras bli färre än budgeterat, vilket ger lägre kostnader för köp av verksamhet/tjänst.

Nämndens investeringsutfall uppgår till 0,0 mkr vilket är en avvikelse på 1,0 mkr i jämförelse med årets investeringsbudget.

Nämndens investeringsprognos uppgår till 0,5 mkr vilket är överskott på 0,5 mkr i jämförelse med årets investeringsbudget.

Händelser av väsentlig betydelse

Befolkningsprognos

Under perioden har det kommit en ny befolkningsprognos för Solna stad. Prognosen visar på en sänkning av befolkningsökningen jämfört med prognosen daterad september 2022 vilket är den prognos som budget 2023 baseras på. Sänkningen härrör sig dels till att utfallet av antal folkbokförda i staden för år 2022 blev lägre än prognostiserat, dels på sänkt fertilitetsantagande och senarelagda byggnationer av bostäder. För barn i förskoleålder, 1 - 5 år, visar prognosen för 2031 att antalet barn prognostiseras till 5 248 vilket är en minskning med 383 barn jämfört med prognosen i september 2022.

Uppsökande verksamhet

Arbetet med uppsökande verksamhet för barn från 3 år som inte är inskrivna i förskolan påbörjades under januari månad. I mars skickades ett informationsbrev till samtliga vårdnadshavare till barn som saknade en placering på förskola och till vårdnadshavare till barn placerade på enskild pedagogisk omsorg. Brevet innehöll information om förskolans verksamhet på åtta olika språk med en svarsblankett och frankerat kuvert som vid intresse kunde skickas tillbaka till förvaltningen. Av de vårdnadshavare som svarade på brevet med en intresseanmälan om plats till hösten 2023 konstaterades att majoriteten redan stod i kö för förskola och har idag fått en förskoleplacering. Övriga som svarade har erbjudits allmän förskola men har av olika anledningar avböjt erbjudandet. I september månad kommer ett liknande informationsbrev om förskolans verksamhet att skickas ut. Skolverket publicerade i maj ytterligare stödmaterial och exempel på hur kommuner har arbetat med det nya uppdraget vilket blir ett underlag för fortsatt utveckling av arbetet med att öka andelen barn som är inskrivna i förskolan.

Statsbidrag

Statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan och ska användas till insatser som syftar till kvalitetshöjande åtgärder i förskolan för både kommunala och enskilda förskolor. Bidragsramen för Solnas del är 21,9 mkr vilket är en ökning med 5,5 mkr jämfört med år 2022. När det gäller fördelningen av bidraget ingår 4,2 mkr i pengarna på samma sätt som det gamla bidraget för kvalitetshöjande åtgärder gjorde. Bidraget är inkluderat i det bidragsbelopp som förskolenämnden beslutade för år 2023. Resterande del av bidraget, 17,7 mkr, fördelas utifrån inskrivna barn folkbokförda i Solna i verksamheten den 15 april 2023. Beloppet per inskrivet barn fördelas till förskolor i egen regi och enskilda förskolor för att möjliggöra kompetensutveckling, ökad personaltäthet och minskade barngrupper.

Lokaler och gårdar

Under sommaren har upprustning av ventilationen på förskolorna Dungen och Thor genomförts. På förskolorna Juvelen, Gasellen och Påfågeln har gårdarna rustats upp och på förskolan Borgen har invändig upprustning genomförts. På förskolan Hanneberg har planlösningsändringar och invändig upprustning genomförts.

Solens öppna förskola

Solens öppna förskola i Hagalund lämnade i maj sina lokaler till förmån för skolverksamhet. Öppna förskolan bedrev sin verksamhet utomhus under sommaren i väntan på att en ny lokal i samma område färdigställdes.

Stängning av förskolor

Under våren genomfördes information och planering för stängning eller delvis stängning av tre kommunala förskolor. Det är förskolorna Augustendal, Järven och delar av Lyckoklövern vilka stängde från augusti. Augustendals förskola stängde på grund av planerad nybyggnation av skola, Järvens förskola på grund av förändrad användning av kraftledning i närheten av förskolan och Lyckoklövern på grund av buller i samband med byggnation av tunnelbana. Ytterligare tre fristående förskolor och en pedagogisk omsorg meddelade också att de skulle lägga ner sin verksamhet i augusti. Anledningen till nedläggningarna var varierande för huvudmännen men det handlar om barnantalet minskat, lokalfrågor och att huvudmannen flyttar från Solna.

Tillsyner

Under våren 2023 genomfördes åtta regelbundna tillsyner varav fyra i fristående förskolor och fyra i pedagogisk omsorg. Av de totalt åtta regelbundna tillsynsärendena har förskolenämnden fattat beslut i sex ärenden, medan två ärenden kommer att anmälas till förskolenämnden under hösten 2023. Av de sex regelbundna tillsynerna som nämnden fattat beslut om var bedömningen att det fanns en brist inom minst ett av de totalt nio områden som tillsynen omfattar. Barn- och utbildningsförvaltningen har även utrett fem inkomna anmälningar om förändringar i fristående huvudmäns ägar- och ledningskrets.

Personuppgiftsincidenter

Under perioden har fem anmälningar om personuppgiftsincidenter inkommit till förskolenämnden. Ingen av incidenterna har bedömts vara av den karaktär att den har anmälts till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY). Under samma period föregående år inkom åtta anmälningar till nämnden. Personuppgiftsincidenterna har i huvudsak rört sig om handhavandefel såsom brister i rutinefterlevnad i hantering av personuppgifter inom utskick, behörighetshantering, bildhantering och dokumentation.

Kvalitetsdeklarationerna går i linje med läroplanernas uppdrag och följs upp inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Solnas förskolor arbetar utifrån en aktuell likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktieföretag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Förskolenämndens ansvarsområden

Förskolenämnden ansvarar för att barn mellan 1-5 år erbjuds en god pedagogisk verksamhet där omsorg, lek och lärande är centralt för verksamheten. Detta kan ske antingen inom ramen för Solna stads egna förskoleenheter eller genom att vårdnadshavare väljer förskola eller annan pedagogisk omsorg i annan regi. I nämndens ansvarsområde ingår också godkännande och tillsyn av fristående förskolor och annan pedagogisk omsorg samt öppen förskola.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2023 med inriktning för 2024-2025 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

- Målet uppfylls i år

- Målet uppfylls till stor del i år
- Målet uppfylls delvis i år
- Målet uppfylls inte i år

En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål
 Kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen ska vara hög.
 Vårdnadshavarna är nöjda med förskolan och den pedagogiska omsorgen.

Kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen ska vara hög.

- Målet uppfylls till stor del i år

Uppföljning av nämndmålen sker, dels genom nyckeltal/mått, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter. Statistik gällande barngrupper och personalens kompetens för år 2023 publiceras i slutet av april 2024 och redovisas därför inte i tabellen nedan.

Nyckeltalsbeskrivning	2023	2022	2021	2020
Barn per barngrupp i förskola, kommunal regi, antal		15,7	16,3	16,4
Barn per barngrupp i förskola, enskild regi, antal		16,8	16,2	16,1
Personaltäthet, barn per heltidstjänst, kommunal regi, antal		5,6	5,7	5,3
Personaltäthet, barn per heltidstjänst, enskild regi, antal		5,3	5,6	5,5
Barn per heltidsanställd förskollärare, kommunal regi, antal		18,1	18,3	20,4
Barn per heltidsanställd förskollärare, enskild regi, antal		20,4	23	24,4
Heltidstjänster i förskolan med förskollärarlegitimation, kommunal regi, andel (%)		31	31	26
Heltidstjänster i förskolan med förskollärarlegitimation, enskild regi, andel (%)		26	25	22
Mitt barn känner sig tryggt i förskolan (resultat från brukarundersökning) kommunal regi, andel (%)	93	94	95	94
Mitt barn känner sig tryggt i förskolan (resultat från brukarundersökning) enskild regi, andel (%)	95	95	96	95

Den strukturella kvaliteten i förskolan har förbättrats på flera områden. De senaste åren har fokus varit att öka andelen förskollärare och barnskötare ytterligare samt satsningar på vidareutbildning för både förskollärare och barnskötare. Statistiken visar att förskollärartätheten har ökat något och att andelen heltidstjänster med förskollärarlegitimation ligger kvar på samma nivå som föregående år, 31 procent. Andelen heltidstjänster med viss pedagogisk utbildning har dock ökat från 22 procent 2021 till 37 procent 2022. Ökningen kan förklaras med den kompetensutvecklingsinsats som genomförts. De kommunala förskolorna eftersträvar att ha minst en utbildad förskollärare per avdelning.

Antal barn per heltidsanställd i de kommunala förskolorna har minskat något från 5,7 barn per heltidsanställd till 5,6 barn, vilket är något högre än övriga kommuner i Stockholms län samt i riket. Barngruppernas storlek har minskat jämfört med föregående år och är nu lägre än snittet i Stockholms län men något högre än riket. Under sommaren anpassades ytterligare en förskola för att möjliggöra arbete i mindre barngrupper.

Resultatet av brukarundersökningen visar att en hög andel av vårdnadshavarna, både på kommunala (93 %) och fristående (95 %) förskolor, har svarat att deras barn känner sig trygga i förskolan.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- **Fortsatt utveckling av kvaliteten i förskolan**

För att förbättra kvaliteten i Solnas förskolor arbetar förskolorna utifrån Strategi för ökad kvalitet i förskolan. En reviderad strategi beslutades av nämnden i december 2022. Arbetet med att ta fram ett självskattningsverktyg, Kvalitetskompassen, som ska ingå i förskolornas kvalitetsrapport är påbörjad men inte slutförd. Naturskolan hade sin fjärde fortbildningsomgång i januari på temat "Vinter och språkutveckling". Under maj månad anordnades pedagogiska träffar på temat "Språkutvecklande insatser".

- **Fortsatt arbete med den strukturella kvaliteten i förskolan**

Flera kompetensutvecklingsinsatser har påbörjats och genomförts under perioden. Genom förskolläraryftet, Uppsala universitet, har 27 förskollärare under vårterminen genomgått kursen "Utmana och stödja". Under våren har även 26 barnskötare genomgått den fjärde modulen från

förskolläraryrket, "Teknik och naturvetenskap". Det prioriterade arbetet med att rekrytera fler förskollärare till stadens förskolor har fortsatt.

- **Fortsatt utveckling av processen för tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg**
Det digitala verktyget som används vid tillsyn av fristående förskolor och pedagogisk omsorg är implementerat och samtliga tillsyner under våren har genomförts med hjälp av verktyget.
- **Ta fram rutiner för uppsökande verksamhet**
Rutiner för uppsökande verksamhet har tagits fram och under våren har ett första utskick till vårdnadshavare genomförts. Arbetet med att utveckla den uppsökande verksamheten fortsätter under hösten.
- **Planera för framtida förskoleförsörjning**
Under våren genomfördes information och planering för stängning eller delvis stängning av tre kommunala förskolor. Det är förskolorna Augustendal, Järven och delar av Lyckoklövern vilka stängde från augusti. Under perioden påbörjades även ett strategiskt arbete med en långsiktig plan för framtida förskoleförsörjning.
- **Fortsätta arbetet med att säkerställa kvaliteten för mat som tillagas i kök i egen regi**
Under perioden har matsvinnet på några utvalda förskolor som köper mat från leverantör följts upp. Mätningen visar att det är något högre matsvinn per portion i förskolan jämfört med skolan. För att även kunna mäta och följa upp matsvinnet på förskolor som tillagar mat i egen regi kommer vägning av matsvinnet ske på respektive förskola.

Vårdnadshavarna är nöjda med förskolan och den pedagogiska omsorgen.

 Målet uppfylls till stor del i år

Uppföljning av nämndmålen sker dels genom nyckeltal/mått, dels genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter.

Nyckeltal	2023	2022	2021	2020
Svarsfrekvens brukarundersökning, kommunal regi (%)	63	67	45	55
Svarsfrekvens brukarundersökning, enskild regi (%)	64	67	54	55
Sammanfattande omdöme andel positiva svar, kommunal regi (%)	86	85	86	88
Sammanfattande omdöme andel positiva svar, enskild regi (%)	90	90	93	90
Total Nöjd kund index (NKI), kommunal regi	70	70	69	71
Total Nöjd kund index (NKI), enskild regi	76	77	78	76

Svarsfrekvensen på brukarundersökningen i förskola har minskat något jämfört med föregående år men är fortfarande betydligt högre än 2020 och 2021. För kommunal regi har svarsfrekvensen minskat från 67 procent till 63 procent och för fristående regi från 67 procent till 64 procent. Brukarundersökningen är ett viktigt verktyg för att mäta vårdnadshavarnas nöjdhet och servicekvaliteten i verksamheterna och en hög svarsfrekvens på brukarundersökningen är viktigt för att kunna använda resultatet i det systematiska kvalitetsarbetet. Insatser för att ytterligare höja svarsfrekvensen fortsätter.

Nöjd kund Index (NKI) har ligger på samma nivå som föregående år för kommunala enheter (70). För fristående enheter har NKI minskat till 76 jämfört med 77 föregående år. Brukarundersökningen visar generellt på goda resultat för både fristående och kommunala enheter och det sammanfattande omdömet visar att 88 procent (kommunala 86 % och fristående 90 %) av vårdnadshavarna som svarat på enkäten är nöjda med verksamheten.

I brukarundersökningen framgår att de kommunala förskolorna behöver fortsätta sitt arbete med att dokumentera barnens lärande och utveckling samt kommunicera kring den till varje vårdnadshavare. Även arbetet med att förbättra den generella informationen från förskolan till vårdnadshavare behöver fortsätta.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- **Fortsatt arbete med likvärdighet på förskolor i egen regi**
Arbetet med gemensamma rutiner och likvärdig information till vårdnadshavare på samtliga kommunala förskolor fortsatta. Pilotprojektet som påbörjades under 2022 där närvaro under lov anmäls direkt i lärplattformen har fortsatt under 2023. Utvärderingen visar att det finns behov av några ytterligare

justeringar i systemet innan det fungerar tillfredsställande och kan rullas ut på samtliga förskolor.

- **Följa upp vårdnadshavarnas nöjdhet i brukarundersökningen**
Brukarundersökningen genomfördes under våren och visar på goda resultat. Svarsfrekvensen har minskat något jämfört med föregående år och arbetet med att få fler vårdnadshavare att svara på brukarundersökningen behöver fortsätta.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges beslutade uppdrag för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Status för uppdragen bedöms enligt:

- Uppdraget är slutfört
- Uppdraget pågår enligt plan
- Uppdraget pågår med avvikelse
- Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Uppdrag
 Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med skolnämnden, förskolenämnden och tekniska nämnden utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med skolnämnden, förskolenämnden och tekniska nämnden utreda förutsättningarna för att etablera fler tillagningskök i Solnas skolor och förskolor.

- Uppdraget är slutfört.

Uppdraget är slutfört. I arbetet med skolförsörjningsplan och förskoleförsörjningsplan har möjligheten till fler tillagningskök undersökts. Redan idag tillagas maten som serveras på stadens förskolor och skolor i Solna. Cirka hälften av stadens förskolor har egna tillagningskök, resterade förskolor får mat levererat som är tillagad på stadens skolor. Vid nybyggnation beaktas fortsättningsvis den politiska ambitionen om tillagningskök i nya förskolor och skolor.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Verksamhetens nettokostnad för perioden är 371,0 mkr vilket är 11,4 mkr lägre än budgeterat för perioden. Avvikelsen mot budget beror främst på högre intäkter i form av förskoleavgifter samt bidrag från staten som är högre än budgeterat för perioden. Bidrag från staten avser bidrag för momsersättning till fristående förskolor som är högre än budgeterat för perioden. Jämfört med föregående år har nettokostnaden ökat med 29,7 mkr (8,7 %). Nettokostnadsökningen beror främst på kostnadsökningar som kompenseras för i ramen.

På kostnadssidan är kostnader för köp av verksamhet, bidrag till fristående förskolor, 8,9 mkr lägre än planerat för perioden. Avvikelsen beror på att det varit färre barn än planerat på fristående förskolor och i pedagogisk omsorg. Personalkostnaderna har varit högre än budgeterat för perioden vilket stämmer väl med tidigare år då antalet barn i verksamheten är högre under våren.

Totalt sett är antalet barn i verksamheten något högre än budgeterat vilket är normalt under våren. Kostnader för köp av verksamhet, bidrag till fristående förskolor och andra kommuner, är lägre än budgeterat och kostnaden för barn i egen regi (intern kostnad peng) är i stället högre.

Övriga kostnads- och intäktsposter har endast mindre avvikelser och följer budget.

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	41,7	40,1		3,7	57,0	60,0	3,0

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Hyror och arrenden	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Bidrag	25,8	34,6		3,9	32,8	41,0	8,2
Försäljning av verksamhet	1,6	1,4		1,0	1,0	1,5	0,5
Övriga intäkter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	69,1	76,1	-9,2 %	8,6	90,8	102,5	11,7
Personalkostnader	-164,0	-158,0		-5,9	-237,2	-243,4	-6,2
Köp av verksamhet/tjänster	-221,8	-208,9		8,9	-346,1	-332,6	13,5
Lokalkostnader	-42,7	-42,1		0,9	-65,5	-65,5	0,0
Kapitalkostnader	-0,2	-0,3		0,0	-0,3	-0,4	-0,1
Övriga kostnader	-11,4	-8,1		-1,2	-15,3	-16,5	-1,2
Summa kostnader	-440,1	-417,4	5,4 %	2,8	-664,4	-658,4	6,0
Verksamhetens nettokostnader	-371,0	-341,3	8,7 %	11,4	-573,6	-567,6	6,0

Nämndens helårsprognos per den 31 augusti visar på en positiv avvikelse på 6,0 mkr jämfört med budget. Avvikelsen beror på att det beräknas vara färre barn i verksamheten än budgeterat. Det är främst antalet barn i fristående förskolor och andra kommuner som prognostiseras bli färre än budgeterat, vilket ger lägre kostnader för köp av verksamhet/tjänst.

Intäkterna för året prognostiseras bli 11,7 mkr högre än budgeterat. Det är främst statsbidragen som visar på en positiv avvikelse jämfört med budget. Statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder står för den största avvikelsen. På kostnadssidan prognostiseras personalkostnaderna bli högre än budgeterat. De högre personalkostnaderna är framför allt kopplat till de ökade statsbidragen som främst används till ökade personalresurser. Även intäktsposten taxor och avgifter, barnomsorgsavgifter, prognostiseras bli högre än budgeterat vilket beror på att inkomsttaket för maxtaxan 2023 höjdes mer än beräknat i budget.

Osäkerheter i prognosen avser antalet barn i egen regi respektive fristående förskolor och andra kommuner under hösten. Arbetet med att placera barn inför hösten har påbörjats men är ännu inte klart.

Verksamheter

Verksamheter (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Nämnd	-0,4	-0,3		0,0	-0,5	-0,5	0,0
Öppen förskola	-1,4	-1,5		0,4	-2,6	-2,6	0,0
Förskola	-364,7	-326,4		8,5	-559,8	-555,8	4,0
Pedagogisk omsorg	-3,9	-3,4		2,7	-10,0	-8	2,0
Gemensam verksamhet	-0,6	-9,7		-0,2	-0,7	-0,7	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-371,0	-341,3	8,7	11,4	-573,6	-567,6	6,0

Förskola

Nettokostnaden för perioden är 364,7 mkr vilket är 8,5 mkr lägre än budgeterat. Avvikelsen kan främst förklaras med högre intäkter av barnomsorgsavgifter samt högre statliga bidrag än budgeterat. Kostnadssidan visar på högre personalkostnader men lägre kostnader för bidrag till fristående förskolor. Helårsprognosen för verksamheten visar på en positiv avvikelse om 4,0 mkr vilket främst beror på att det beräknas vara färre barn i verksamheten än budgeterat.

Pedagogisk omsorg

Nettokostnaden för perioden är 3,9 mkr vilket är 2,7 mkr lägre än budgeterat för perioden. Avvikelsen beror på att det varit färre barn i verksamheten än beräknat. Helårsprognosen visar på en positiv avvikelse om 2,0 mkr då antalet barn i pedagogisk omsorg beräknas bli färre än budgeterat.

Utfallet för övriga verksamheter följer budget för perioden väl och visar endast på mindre avvikelser och helårsprognosen för verksamheterna visar på en budget i balans.

Verksamhet i egen regi

Utfallet för verksamhet i egen regi visar på en nettokostnad på 45,8 mkr vilket är 2,3 mkr lägre nettokostnad än budgeterat för perioden. Avvikelsen jämfört med budget beror främst på högre interna intäkter, barnpeng, samt högre statsbidrag än beräknat. Jämfört med föregående år har nettokostnaden minskat med 1,3 mkr (2,8 %) vilket främst förklaras med att intäkterna är högre än föregående år.

De högre intäkterna för barnpengen under perioden beror på att det generellt är fler barn i verksamheten under våren jämfört med hösten. Det är därför normalt att intäkterna visar en positiv avvikelse under våren vilket brukar jämnas ut sig under hösten då antalet barn är något färre och intäkterna sjunker.

På kostnadssidan är det personalkostnader som visar på något högre kostnader än budgeterat för perioden. Detta kan delvis kopplas till att det är fler barn i verksamheten under våren vilket också kräver mer personal. Under hösten när det är färre barn minskar personalbehovet.

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Hyror och arrenden	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Bidrag	4,0	7,6		0,2	5,8	8,8	3,0
Försäljning av verksamhet	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	175,6	162,5		8,4	250,8	250,8	0,0
Summa intäkter	179,7	170,1	5,7	8,6	256,6	259,6	3,0
Personalkostnader	-163,5	-157,6		-6,9	-235,0	-238,1	-3,1
Köp av verksamhet/tjänster	-9,3	-9,7		-0,5	-13,1	-13,1	0,0
Lokalkostnader	-41,9	-42,1		1,7	-65,5	-65,5	0,0
Kapitalkostnader	-0,2	-0,3		0,0	-0,3	-0,3	0,0
Övriga kostnader	-10,5	-7,4		-0,7	-14,7	-14,7	0,0
Summa kostnader	-225,5	217,2	3,8	-6,4	-328,6	-331,7	-3,1
Verksamhetens nettokostnader	-45,8	-47,1	-2,8	2,3	-72,1	-72,1	0,0

Helårsprognosen för verksamhet i egen regi visar på en budget i balans.

Antalet barn i verksamheten har varit fler än budgeterat vilket det normalt är under våren. Detta medför även något högre personalkostnader under våren. Antalet barn för hösten förväntas bli något lägre vilket även kommer att påverka personalbehovet och prognosen är att verksamheten kommer att ha en budget i balans vid årets slut.

Osäkerheter i prognosen avser antalet barn i verksamheten under hösten. Arbetet med att placera barn pågår men är ännu inte klart.

Investeringsredovisning

Nämndens investeringsutfall uppgår till 0,0 mkr vilket är en avvikelse på 1,0 mkr i jämförelse med årets investeringsbudget.

Nämndens investeringsprognos uppgår till 0,5 mkr vilket är överskott på 0,5 mkr i jämförelse med årets investeringsbudget. Avvikelsen beror på att anskaffningsbehovet som klassas som en investering endast uppgår till 0,5 mkr.

Investeringsredovisning (mkr)	2023	2022	Differens 23/22	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Verksamhetens investeringar	0,0	0,3	-0,3	1,0	1,0	0,5	0,5

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Genom att bedriva en verksamhet med hög kvalitet och en stabil organisation blir staden en attraktiv arbetsgivare. För att säkra kompetensförsörjningen pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete utifrån antagna "Strategi för kompetensutveckling och karriärvägar inom förskola och skola".

Under perioden har kompetensutvecklingsinsatsen förskolläraryftet i samarbete med Uppsala universitet fortsatt. Vårterminen 2023 genomförde 27 förskollärare kursen "Utmana och stödja" 7,5 högskolepoäng. Via omställningsfonden genomförde 26 barnskötare kursen "Teknik och naturvetenskap". Kursen som är på 7,5 högskolepoäng är den fjärde modulen som erbjudits från förskolläraryftet via Uppsala universitet.

I januari 2023 genomförde Naturskolan sin fjärde fortbildningsomgång på temat "Vinter -och språkutveckling". Totalt deltog 100 pedagoger från förskolor i egen regi och 25 pedagoger från fristående verksamheter. Två pedagogiska träffar har anordnats under maj på temat "Språkutvecklande insatser". Samtliga kommunala och fristående verksamheter har varit inbjudna till träffarna.

Alla pedagoger i Solna stads förskolor började höstterminen med fortbildning om hur man kan hantera och förebygga problemskapande beteenden i förskolan.

Medarbetarengagemang

Medarbetarundersökningen HME genomfördes under oktober och november 2022 med ett resultatvärde på 80,0 för år 2022 mot 79,1 för år 2021 och 76,9 år 2020. Svarefrekvensen var hög, 90 procent.

Resultaten har redovisats i samtliga verksamheter och handlingsplaner har tagits fram lokalt tillsammans med medarbetarna.

Lika rättigheter och möjligheter

Medarbetarsamtal genomförs kontinuerligt med samtliga medarbetare. Alla vakanta tjänster har utlysts och kompetensbaserad rekrytering är ett hjälpmedel som används för att hitta rätt personal till nämndens verksamhet.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har minskat från 8,9 procent 2022 till 7,5 procent 2023. Det är främst inom förskolan som sjukfrånvaron har minskat men även en minskning har skett på skolorna.

En nyckelfaktor för att främja en hög frisknärvaro är att fortsätta att bedriva ett kvalitativt och systematiskt arbetsmiljöarbete samt kontinuerlig uppföljning och samtal kring frånvaro och rehabilitering.

Periodutfall	2023	2022	Förändring
Antal anställda	1 229	1 210	19
- varav kvinnor	960	942	18
- varav män	269	268	1
Antal årsarbetare i snitt	1 133,5	1 116,8	16,7
Sjukfrånvaro, %	7,5	8,9	-1,4
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	-	80,0	
Fotnoter:			
<i>Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.</i>			
<i>HME-undersökning genomförs vanligtvis varje höst.</i>			

Tvärsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärsektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärsektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärsektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete är huvudsakligen en metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling samt för att rusta barn för en framtid i en värld med täta kontakter över nations- och kulturgränser. Nedan beskrivs det huvudsakliga internationella arbetet under året.

Långsiktiga relationer - framgångsfaktor i internationellt arbete

Staden deltar i det europeiska nätverket Eurocities Social Affairs Forum och nämnden i arbetsgruppen ”Utbildning”. I maj deltog en representant från förvaltningen i arbetsgrupps träffen i Tweente i Nederländerna där 38 representanter från 19 storstäder i Europa utbytte erfarenheter och fick ta del av goda exempel från värdstaden. Temat för träffen var Equality through equity och inriktningen hur man får alla barn och unga att lyckas i sin skolgång. Arbetsgruppen använder metoden ”Critical Friend Review” vid förskole- och skolbesök. Syftet är att genomlysna och ge återkoppling på värdstadens förskolor och skolors starka sidor och eventuella förbättringsområden.

Fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling

Ackreditering inom Erasmus+ för förskola, grundskola, modersmål och anpassade grundskolan är beviljad och omfattar programperioden 2022-2027. Syftet är att få en sammanhållen internationell fortbildningsinsats för samtliga verksamheter.

Rusta barn och unga för framtiden

Inom ramen för EU-programmet Erasmus+ presenterade Universitets- och högskolerådet i februari den digitala

samarbetsplattformen e-twinning för representanter från samtliga förskolor. I mars var en Erasmuskoordinator från Tyskland och besökte förskolor i syfte att skapa kontakter och inspiration och i april deltog en av förste förskollärarna på ett e-twinningseminarium i Italien. I två förskoleområden har pedagogerna startat ett samarbete genom e-twinning med Estland och Norge.

Verksamheten vid den finska förskoleavdelningen Haren har varit i kontakt med en förskola i vänorten Pirkkala i Finland för ett samarbete i syfte att utbyta erfarenheter. Projektet har varit vilande under en period men förnyad kontakt är planerad till hösten.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att säkra att alla medborgare får likvärdigt bemötande och service. Det arbetet bidrar till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs likabehandlingsarbetet under perioden.

Förskolenämnden har under 2023 fortsatt fokus på värdegrundsarbete och arbetar för en likvärdig förskola.

Riksdagen har tagit beslut om att anta förslagen om ändringar i skollagen i syfte är att öka deltagandet i förskolan. Från att barnet ska fylla tre år, och sedan löpande till och med att barnet fyller sex år, ska kommunerna upplysa om förskolans syfte och barnens rätt till förskola. Lagändringarna tillämpas på utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2023. Arbetet med uppsökande verksamhet för barn från 3 år som inte är inskrivna i förskolan påbörjades i Solna under januari månad. I mars skickades ett informationsbrev till samtliga vårdnadshavare till barn som saknade en placering på förskola och till vårdnadshavare till barn placerade på enskild pedagogisk omsorg.

Likabehandlingsarbetet bedrivs framför allt inom ramen för förskolornas systematiska kvalitetsarbete. Verksamheterna ansvarar för att varje läsår planera och följa upp aktiviteter inom likabehandling. Aktiviteterna ingår i varje enhets plan mot kränkande behandling och diskriminering som ska utvärderas och analyseras vid läsårets slut.

Arbetet bidrar till nämndmålen att kvaliteten och tryggheten i förskolan och i den pedagogiska omsorgen ska vara hög, samt att vårdnadshavarna är nöjda med förskolan och den pedagogiska omsorgen.

Miljö och klimat

Nämndens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicy med tillhörande strategier samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under året utifrån miljöpolicyens fokusområden

Effektiv resursanvändning

Verksamheten har under året fortsatt arbeta nära tekniska nämnden kring bland annat energieffektiviserande åtgärder såsom utbyte av armaturer och ljuskällor i de lokaler som förvaltningen nyttjar, för att bidra till mer energieffektiva lokaler

Samtliga förskoleenheter, både de som har mottagningskök och de som tillagar maten i egen regi, arbetar aktivt för att minska matsvinnet och det finns goda förutsättningar att avbeställa mat med kort varsel vid exempelvis sjukdom eller vid ledighet. För förskolorna finns i dag ingen möjlighet att väga och följa upp matsvinnet och det förs en dialog med leverantören och verksamheten om hur detta skulle kunna genomföras på ett bra sätt. Ett förslag är att varje kök ska utrustas med en enklare våg för att få en ungefärlig bild av hur det ser ut. Nämnden har även fått statistik på hur mycket matavfall som hämtas genom stickprov på ett utvalt antal förskolor. Utifrån de få uppgifter som finns så ser det ut som att förskolorna slänger mer matavfall per portion än vad skolorna gör. Skillnaden kan förklaras med att det är svårare att planera mängden mat när det gäller mindre barn och att frånvaron också är något högre då det inte är en obligatorisk skolform.

God livsmiljö

Arbetet med att undvika användningen av farliga ämnen samt hantering av kemikalier så att risker minimeras och minska barns exponering för miljöskadliga ämnen fortsätter. En uppföljning av 'Åtgärdsplan för att minska kemikalier i förskola och skola' har genomförts. Syftet med uppföljningen var att identifiera områden som behöver aktualiseras eller vidareutvecklas. Nästa steg är att prioritera mellan de identifierade områdena och lägga upp plan för genomförande. Arbetet med att kontinuerligt genomföra egenkontroller för verksamheterna, där hantering av kemikalier ingår, pågår enligt plan.

Under perioden har en värmekartering med syfte att identifiera risker med värmestress till följd av värmeböljor i förskolor genomförts. Små barn är extra känsliga för värmestress, varvid kartläggningen stödjer främst det

förebyggande klimatanpassningsarbetet med att till exempel säkerställa tillräcklig skugga.

Förväntad utveckling

Enligt såväl Världshälsoorganisationen (WHO) som OECD är en pedagogisk förskoleverksamhet det starkaste verktyget för att jämna ut livschanser för barn från olika sociala bakgrunder. När alla barn får tillgång till ett väl utvecklat språk, självförtroende och social kompetens så skapas förutsättningar för framgång både i skolan och i ett längre livsperspektiv. Det är därför centralt för hela samhällsutvecklingen med en hög inskrivningsgrad i förskolan och att erbjuda en kvalitativ högtstående förskoleverksamhet i Solna.

Inskrivningsgraden i förskolan är hög (85 % i åldersspannet 1-5 år) men det finns skillnader i deltagandet mellan olika stadsdelar. Arbetet med uppsökande verksamhet riktat till barn som idag inte deltar i förskola ska fortsätta och utvecklas.

Kvaliteten kan förbättras genom ökade resurser, dels i form av ökad personaltäthet, dels i form av höjd utbildningsnivå bland förskolans medarbetare. Det krävs fortsatta kompetensutvecklingsinsatser både för att säkra att alla barnskötare har en gymnasial barnskötareutbildning och för att barnskötare ska ha möjlighet att läsa vidare till förskollärare. Den höjda förskolepengen möjliggör för enheterna att rekrytera fler utbildade förskollärare och att gradvis höja förskollärandelen.

Slutligen krävs ett medvetet kvalitetsarbete i förskolan som utgår från de framgångsfaktorer som forskningen har identifierat och som finns i Skolverkets framtagna nationella kvalitetssystem.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Nämnden har inte genomfört några nya upphandlingar under perioden.	

Intern kontroll

Arbetet med de beslutade kontrollmomenten enligt nämndens interna kontrollplan 2023 pågår enligt plan och kommer att redovisas i sin helhet i nämndens årsredovisning.

Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Ekonomi	Fakturering av barnomsorgsavgift till vårdnadshavare	Kontroll av rutin för registrering av barn på förskola i Procapita	<p> Ingen eller försumbar avvikelse</p> <p>Kontrollen visar att de förbättrade rutinerna vid registrering och placering följs. I samband med fakturering kontrolleras manuellt att det inte skickas någon faktura till vårdnadshavare med barn folkbokförda i annan kommun. Åtgärderna har resulterat i betydligt färre felaktigheter och korrigeringar av fakturor. Det förekommer fortfarande vissa avvikelser då ändringar i folkbokföringen sker med en viss fördröjning. Arbetet med att ta fram rutiner för att göra en efterkontroll av hushållets inkomst med hjälp av uppgifter från Skatteverket har påbörjats men inte slutförts ännu. Åtgärden förväntas minska korrigeringar på grund av att felaktiga uppgifter om hushållets inkomst har registrerats.</p>
Verksamhet sprocesser	Rutiner för närvaro och uppsikt av barnen i förskolan	Kontroll att samtliga enheter har aktuell rutin för närvaro och uppsikt av barnen i	

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
	för att säkerställa säkerheten för alla barn under hela dagen.	förskolan under hela dagen och att den är känd av alla medarbetarna på respektive enhet	Kontrollen genomförs under hösten.
	Uppföljning av användning och effekter av strukturbidraget	Kontrollmoment genomförs inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet	Kontrollen genomförs under hösten.

Uppföljning av kränkande behandling förskola under tidsperioden 1 januari till och med 31 juni 2023

Inledning

Enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800) har personal som får kännedom om att ett barn misstänks ha utsatts för kränkande behandling skyldighet att anmäla det till rektor. Rektor har i sin tur en skyldighet att anmäla detta till huvudmannen som skyndsamt ska inleda en utredning och vidta åtgärder för att den kränkande behandlingen ska upphöra.

I Solna stad anmäls all misstänkt kränkande behandling/diskriminering mellan barn i verksamhetssystemet Visma draftit.

Kontroller som genomförts under tidsperioden

Huvudmannen är ytterst ansvarig för att förskolorna motverkar kränkande behandling och följer därför upp förskolornas åtgärdande arbete två gånger per år, dels i delårsrapporten per sista augusti och i årsredovisningen.

I uppföljningsarbetet har huvudmannen tagit del av den statistik som finns i systemet om registrerade anmälningar om kränkande behandling samt tagit del av de sex utredningar som förskolan genomfört under aktuell tidsperiod.

lakttagelser av inkomna anmälningar om kränkande behandling

Under perioden 1 januari 2023 till och med 30 juni 2023 registrerades totalt 17 nya anmälningar om kränkande behandling i förskolan.

17 anmälningar för förskolan ligger kvar för hantering från höstterminen. Totalt har 1 ärende utretts och avslutats. I 21 anmälningar har inte någon utredning inletts alls och av 12 anmälningar är utredningar påbörjade men inte avslutade ännu. I det avslutade ärendet har det bedömts att barnet blivit utsatt för kränkande behandling.

Av inkomna anmälningar där kränkning konstaterats, framgår att det främst är pojkar som utsatts för kränkning och att det i huvudsak handlar om fysiska kränkningar.

Iakttagelser av genomförda utredningar om kränkande behandling

Ett ärende om kränkande behandling ska innehålla anmälan, utredning, bedömning av om en kränkning har inträffat eller inte samt dokumentation av vidtagna åtgärder och uppföljning i de ärenden där kränkning konstaterats. En anmälan och utredning av kränkande behandling ska ske skyndsamt enligt skollagen.

Huvudmannen har tagit del av de sex utredningar som förskolorna genomfört under aktuell tidsperiod.

Nära samtliga anmälningar som inkommit under tidsperioden har gjorts i nära anslutning till den inträffade händelsen. Dock kan konstateras att det inte dokumenterats någon genomförd utredning i de flesta av dessa.

Utredningen beskriver oftast vad som inträffat men innehåller i de flesta fall liknande uppgifter som anges i anmälan. Då det enbart finns ett avslutat ärende gällande förskolan är det svårt att dra någon slutsats kring om beslutade åtgärder är adekvata för att kränkningarna ska kunna avhjälpas. Detta eftersom vi inte vet vilka åtgärder som vidtagits i respektive ärende.

Slutsats och rekommendationer

Av iakttagelserna framgår att det på flera förskolor registreras en anmälan men att genomförandet av utredningen ofta tar längre tid. Enligt skollagen omfattas förskolorna av ett skyndsamhetskrav i fråga om anmälan och utredning vid misstänkt kränkande behandling och diskriminering. Att utredning inte påbörjats eller att ärenden inte är avslutade behöver inte betyda att barnets situation i praktiken inte har hanterats. Snarare är det så, efter samtal med rektorerna, att i de ärenden där utredning saknas så har förskolan i många fall direkt beslutat om åtgärder utifrån uppgifterna i anmälan. Anmälan och utredning är två steg i handläggningen och en utredning ska alltid genomföras även om den ibland kan vara kort. Att en utredning inte genomförs innebär att förskolan inte får en helhetsbild av barnets situation.

Förvaltningen vill därför poängtera vikten av att varje förskolenhet har rutiner för hur dokumentationsförfarandet ska gå till och att detta följs upp så att förskolor ser till att uppfylla skyndsamhetskravet. Särskilt då statistiken för förskolorna tydligt visar att många ärenden stannar vid en anmälan.

Förvaltningen har också tagit fram nya centrala rutiner för anmälan och utredning av misstänkt kränkande behandling och i dessa tydliggjort att alla steg i processen ska genomföras, även om verksamheten snabbt kan konstatera att någon kränkning inte ägt rum. Detta för att andra omständigheter i samband med incidenten kan behöva utredas vidare och åtgärdas.

Vidare visar iakttagelserna att det finns brister i att avsluta ärenden, trots att de är klara för avslut. Det medför att när förvaltningen, som huvudman, samt rektorer inom ramen för sitt systematiska kvalitetsarbete inte utgår från rätt statistik. Det krävs därför att det avsätts tid för den rektor som är ansvarig i systemet för att godkänna ärendena att kontinuerligt göra detta.

En avslutande kommentar och iakttagelse är att flera av de klagomål som förvaltningen mottagit mot utbildningen i de kommunala förskolorna innehåller redogörelser om att vårdnadshavarna saknar återkoppling i fråga om incidenter som rör deras barn. Berörd vårdnadshavare och dennes barn är parter i ärenden om kränkande behandling och diskriminering. Enligt gällande bestämmelser rör då partsinsyn och parterna har rätt att få ta del av all information i ärendet. Det är av stor vikt att vårdnadshavare och elever får information om det arbete som förskolorna genomför för att barnen ska känna sig trygga i våra verksamheter. Därför bör det, utöver de centrala rutinerna, finnas lokala rutiner för hur återkoppling till barn och vårdnadshavare ska ske på mer regelbunden basis i fråga om ärenden som rör kränkande behandling och diskriminering. En utlämning av skriftlig information i dessa ärenden hanteras av registraturen på förvaltningen vilket ytterligare är en anledning till att det bör prioriteras att ärendena godkänns av rektor för att kunna avslutas. Detta för att underlätta för registrator att vid en begäran om utlämning kunna se vilka handlingar som är färdigjusterade och inte.

Åtgärder att vidta

Huvudmannen ska

- Utvärdera om de nya rutinerna för arbetsgången vid misstänkt kränkande behandling är användbara eller om de behöver justeras ytterligare

- Följa upp de anmälningar som inte utretts eller avslutats i tid

Förskolorna ska

- Se till att all personal genomgår utbildning för att säkerställa efterlevnaden av 6 kap. 10 § skollagen. Antingen genom utbildning i teams eller genom utbildning i Kompetensportalen
- Informera all sin personal om de nya rutinerna vid misstanke om kränkande behandling mellan barn/barn samt när personal misstänkts ha utsatt barn för kränkande behandling (vilka också uppdaterats av central förvaltning)
- Särskilt arbeta för att säkerställa att berörda parter får återkoppling efter avslutat kränkingsärende som ett led i att minska antalet klagomål
- Analysera registrerade anmälningar inom ramen för förskolans systematiska kvalitetsarbete och vid behov genomföra lokala åtgärder
- Ta fram lokala rutiner för att säkerställa att all misstänkt kränkande behandling/diskriminering anmäls, utreds och avslutas i enlighet med skollagens krav på skyndsamhet
- Ta fram lokala rutiner för att ärendena ska godkännas av rektor så snart uppföljning är dokumenterad. Detta för att underlätta utlämning vid begäran om få ta del av allmänna handlingar som en del av berörda parter partsinsyn

Ärende 7-8

Handlingarna publiceras ej med hänvisning till sekretesskänsligt innehåll.

Om du önskar ta del av handlingarna kontaktar du förskolenämnden som gör en prövning enligt offentlighets- och sekretesslagen (OSL).